

AUGUST 2014

BEHOV FOR BEDRE TOLKNING I SUNDHEDSVÆSNET

Institut for Menneskerettigheder har undersøgt de problemstillinger, der opstår når praktiserende læger møder patienter med etnisk minoritetsbaggrund. Et af hovedproblemerne er, at de praktiserende læger i stor udstrækning bruger pårørende, herunder børn, som tolke.

PÅRØRENDE OG BØRN SOM TOLKE

Et repræsentativt udsnit af de praktiserende læger er i undersøgelsen, *Lige adgang til sundhed*, blevet spurgt til deres brug af tolke. 48 % af lægerne svarer, at de ofte eller af og til bruger voksne pårørende som tolke, og 20 % svarer, at børn har været brugt som tolke.

Brugen af pårørende som tolke indebærer flere problemer. Først og fremmest vil de pårørende mangle færdigheder i at tolke, for eksempel tolketeknik og tolkeetiske regler. Dertil kommer, at de pårørende kan have følelsesmæssige bindinger til patienten, eller egne interesser at varetage. Det kan betyde, at der ikke sker en neutral og saglig formidling af informationer. I værste fald får læge og patient ikke alle de oplysninger, de burde og brugen af børn som tolke kan have alvorlige konsekvenser for det enkelte barn og skade relationen mellem barn og forælder.

VIDEOTOLKNING

Rapporten beskriver, hvordan videotolkning – hvor en professionel tolk deltager på computerskærmen via internettet – kan være med til at løse problemerne med tolkningen i sundhedsvæsenet.

Positive erfaringer fra Odense Universitetshospital viser, at man slipper for at tænke på afstande og transport, at man opnår kortere og mere fokuserede samtaler og har brug for færre forskellige tolke ved at bruge videotolkning. Erfaringerne fra Odense viser også, at ved at bruge færre tolke, bliver kvaliteten bedre, da de tolke der anvendes lærer lægefaglige begreber, sammenhænge og problemstillinger.

INSTITUT FOR MENNESKERETTIGHEDER ANBEFALER:

- At sundhedsloven præciserer, at børn (under 18 år) kun må anvendes som tolke i akutte, livstruende tilfælde eller tilfælde, hvor patienten risikerer at pådrage sig en væsentlig helbredsskade.
- At regionerne sørger for, at videotolkning bliver nemt at bruge for de praktiserende læger samt på hospitalerne.
- At der oprettes en tolkeuddannelse rettet specifikt mod de vigtigste flygtninge- og indvandrersprog.

Hvis en tolk som udgangspunkt ikke er uddannet, løser anvendelse af videotolkning dog ikke problemet. Der bør derfor sideløbende arbejdes på at sikre kvaliteten af den tolkning der udbydes.

hvornår der bør anvendes tolk.

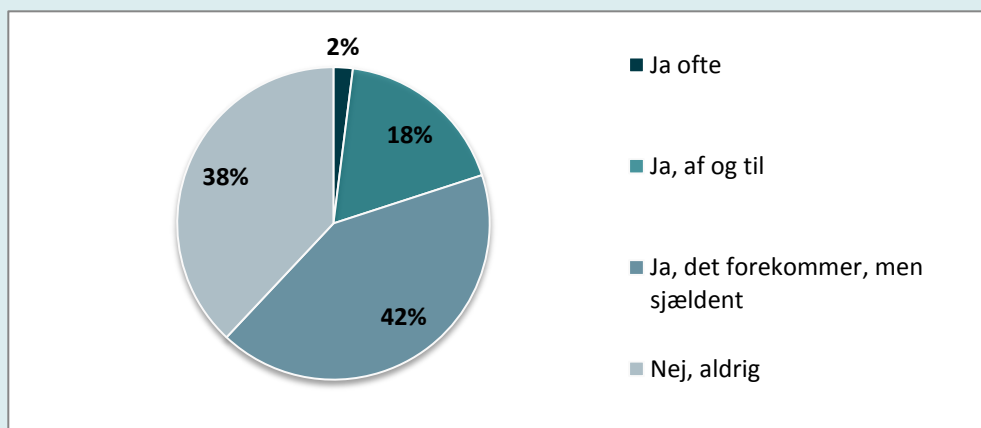
SAVNER TRÆNING I BRUG AF TOLKE

50 % af de adspurgte læger vurderer, at de gennem deres uddannelse ikke har fået tilstrækkelig træning i brugen af tolke.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler derfor, at lægerne tilbydes relevant efteruddannelse, så de er klædt tilstrækkeligt på til at kunne vurdere,

BØRN I TOLKEROLLEN

Har du konsultationer, hvor børn under 15 år (som er pårørende til patienten) bruges til at tolke?

Kilde: Rapporten *Lige adgang til sundhed*, hvor et repræsentativt udsnit af de praktiserende læger har besvaret en webundersøgelse om brugen af tolke.

Institut for Menneskerettigheder, www.menneskeret.dk.

Kontakt: specialkonsulent Line Vikkelsø Slot, ivs@humanrights.dk eller Ask Hesby Krogh, presse og kommunikation, ahk@humanrights.dk.